

کاتیک جےستے دے بےتے کا : توندوتیژی سیمبولی دژی ژنان لے ژے سر دے سےاے تی سےرما یے داریدا . . بےیان سا ج

• پےشےکی

لے کاتی خوںندنوے کتےبی "شہرزاد بےرے وے ژئاوا" (1) فاتمے مےرنیسی خےم بےنی کے لے لاپےے 231 دا ووبےوے چےمکےکی قوے و بیرکردن وے بووم وے: چےمکے توندوتیژی سیمبولی کے کےمےناسی فےےنسی پےر بےردیو لے کتےبی "زایوونی پیاوسالارن" پےشکےشی کردوے (2). ئےم چےمکے بے ماوےیےکی درےژ سےرنجی اےکےشام، چونکے شےوے شاراوےکانی کےنتے و چےوساندن وے دےردےخات کے پشت بے هےزی فیزیکی اےستےوخے نابےستن، بےکو لے گےگی سیمبول و کےلتوور و گوتاری زای لے کےمےگادا کار دےکن.

ئوے زیاتر حےزی منی بے ئےم چےمکے زیاد کرد تےبینیکردنم بوو لےسےر یےکتر بےکےکی وون لے نوان ئوے بےردیو پےشکےشی دےکات و تےزےکےی نووسےری فےمینستی ئےمریکی ناعومی وےف لے کتےبےکےی "ئےفسانےی جوانی" (3) پےشکےشی کرد، بےتایبےتی کے لے لاپےے 230 ی کتےبےکےی فاتمے مےرنیسی دےردےکےوت. بےم دےرکےوت کے هےردوویان بوردیو و ناعومی باسی میکانیزمےکی هاوبےش دےکن بے کےنتےکےکردنی ژنان، تےنانےت ئےگےر دےرکےوتےکان و دےقےکانیش جیاواز بن.

بےردیو ئےو بیرکےی دےخاتےو و کے توندوتیژی هےمیشے مادی و بینراو نیے. توندوتیژی لے گےگی کےلتوور، بےها و پےروےرد وے ئےنجام دےدرےت، وا لے زایےکان دےکات زایوونیان قبوے بکن و بےبے ئاگای بےرهےمی بهےنن وے. لے لایےکی تر وے، وےف دےریدےخات کے چےن ستانداردےکانی جوانی بےسےر ژناندا دےسےپےنرےن تےنها ئارےزووی کےسی نین، بےکو ئامرازےکی دیکتاتےریے کے بے تےمبےکردنی ژنان و کےنتےکےکردنی جےستے و ژیانیان بےکاردےهےنرےت.

ئےم یےکتر بےی نوان دوو بےچوونے دےمانگےیےنن تے تےگےیشتنےکی قوےتر کے چےن زایوونی پیاوان لے چوارچےوےی سیستےمی سےرما یےداریدا کاردےکات، کے جےستےی ژن دےگےت بے شوےنڈےکی وےبےرهےنانی ئابووری و کےنتےکےی سیمبولی لے یےک کاتدا. لےبےر ئوے گرنگی لےکےین وے لےم بابےت و تےگےیشتن لے میکانیزم ئاےزےکانی.

• یه کوم: توندوتیژی سیمبولی و زابوونی پیاوسالارن

پیر بریدیو باوایی وایه که توندوتیژی تهها به شو ماددی استوخه کانی سنووردار نیه. لهوانیه شوازهکی نهینراو وریگریته که له گگی سیمبولهکان، ماناکان و کهلتوورکانو اهلهنان دکرته، که نه و پهی دهته توندوتیژی سیمبولی. نه توندوتیژی به نرملی و ههستهپندهکراو دناسرتهو، چونکه له گگی زمان، پرورد، ناین، میدیا و دابونه ریتی که مایه تیو نه نجام ددرته، به به پنا بردن به زرملمه جهستهی.

مترسییه که له واده که زرجار له لایه نه و کهسانو قبوه دکرته که ووبه ووی ددهو، چونکه نهوان به سروشتی یان ئاشکرا دینن. توندوتیژی سیمبولی به سپاندنی شوازهکی دیاریکراوی بیرکردنهو و ههسهنگاندن کار دکات که پهیو ندیه نایه کسانهکان واده ددره کون، ددهته هه به ره مهله نانهو ی زابوونی که مایه تی به به هشاریه کی ئاشکرا.

له چوارچهو یه دا، بریدیو چه مکی زابوونی پیاوسالارن و مدهله کی وونی توندوتیژی سیمبولی په په پده دات. زابوونی پیاوسالارن تهها له سر بنه مای که نتره ی ماددی پیاوان به سر ژاندا نیه، به کهو به شو په کی سه ره کی له گگی په کهاته سیمبولی و کهلتووریو دامه زراوه که و له سه ره ی پیاوان دکات سروشتی و واده دبرکه وته.

له منداپیه و تاکهکان نوته رایه ته عقه ی و مای که مایه تی به دهته دهه نه که دابه شوونه کی دووانه یی له نهوان نهرو م به ره م دهه نه، که تهیدا نه رینه په یو ندی به ههز، عقه و سه رکردایه تیو هه ی، له کاته کدا مینه په یو ندی به لاوازی، ههسته و ژردهسته یی هه ی. نه م سیسته م تهها له لایه پیاوانو نه سه په نراوه. ژنان هه ره ها به شداری ده کهن له زاووه ی له گگی نه وای که بریدیو پهی دهته ها بیتس، واته سیسته می سروشتی دروونی و جهسته یی که گگی له نه زموونی که مایه تییدا هه ی.

به شو یه، زابوونی پیاوسالارن ددهته سیسته مکی که مایه تی که له نا ئاگایی که مدهدا جهگیر ددهته، نه ژانه له گگی کردار ئاسایه کان و گوتاری زاهو به ره م دهه نه و، به به نه وای په ویست به توندوتیژی استوخه بکات. بریدیو جهته له و دکاته و که هه وه شاندنه وای نه م جه ره زابوونه په ویستی به هشاریه کی نه خنده گران هه ی له و په کهاته نه مزیا نهی که په پشتی ده کهن، چونکه به ره سه تکاری تهها به گینه یی یان هه لومرجی ماددی به دهته ناهه نرته، به کهو به گینه یی شوازی بیرکردنهو و په لکنکردنیش که نایه کسانو قبوه دکات و برده وام دکات.

• دوو م: زابوونی نرینه ل چوارچووی سیستمی سرماییداریدا
بردیو ل کتیبکیدا ئاماز ب و د کات ک زابوونی پیاوسالارن
باب تکی سروشتی یان بای ل جی نیی، بکو سیستمکی ک مای تی
و کلتووریی ک ل لگگی توندوتیژی سیمبولی و برهم
دهنرت و، وات ل لگگی شووی نااست و ن بینراوی
کنت ک ل لگگی زمان، دابونریت، پرورد و دامزراو
ک مای تیکان و ئنجام درت، تا ئو کاتی زابوونی پیاو
بر ژاندا سروشتی و قیو کراو درد ک و.

ل چوارچووی سیستمی سرماییداریدا، ئم زابوون ئامراز
پکده ن ب پاراستنی سیستمکی ک مای تی و ئابووری
دیاریکراو، چونک ل ل مژوودا سنووردار بوو ب بواری
ناوما و چاودری خزان، ک هزی کاری هزان ب پیاوان ل
بازا دا دابین د کات و بررد وامی دابشکردنی نای کسان کار
مسگر د کات.

سیستمی سرماییداری پشت د ب ست ب شرعی تدان ب سیمبول و
بهاکان، و زابوونی پیاوسالارن یارم تیدر ب ئووی
جیاکردن و ل ل ژن و پیاو سروشتی در بک و، ک پیاوان و
برهمه نری بهز و نا دکر و ژنان و ب خوک و چاودری
ما و نا دکر، ئم جیاکردن و ی ئاسانکاری ب چوسا ندن و
هزی کار د کات و بررد وامی سیستمی ئابووری و ک مای تی مسگر
د کات ب ب پنا بردن ب هزی راست و.

زابوونی پیاوسالاری هروها پ یو ست ب ووی ک بریدیو پی د
سرمای سیمبولی ک دگگت ب جرک ل کنت ل ل ئابووری و
ک مای تی نااست و، و ب بشکردنی ژنان ل درفتی کار،
ک مکردن و مووچ کانیان یان ناچارکردنیان ب ل ل خزان ب
مووچ.

ب کورتی، دتوانین ب بین توندوتیژی سیمبولی پیاوسالارن ی ک
ل ک کانی شرعیی تی ک مای تی سرماییداری، چونک
نای کسان جندری سروشتی درد ک و دابشکردنی بررد وامی
سرچاو و د سات ب شو یک مسگر د کات ک خرم ت ب سیستمی
ئستا بکات.

• سیم: ئفسانای جوانی و جرک ل توندوتیژی سیمبولی
ل کتیبی "ئفسانای جوانی"، نا ئمی و و ف چمکی توندوتیژی سیمبولی
و ک شوازکی نااست و چوسا ندن و د خات و و ک ب س
ژاندا د س پ نرت ل لگگی پ و ر کانی جوانی کلتووری، ن ل
لگگی هزی ج ستی یان یاسای ئاشکراو. ئم توندوتیژی ب

بەدنگى بەلەنچەت، بەلام كارىگەريىكەى قوۋ، چونكە وا لە ژنان دىكەت كە بەلە ئاگايى خەيان ملكەچ بكن.

وئەف دەبىنەت كە ئۇفسانەى جوانى تەنھا ئارزۇوى جوانى نىيە، بەلكو سىستەمەكى دەستەتدارە كە بەلەھەزى لەگەپەشكەوتنى كەمەلەتەى و ئابوورى ژنان سەريەلەداو. ھەرچەندە ژنان ماف و دەرڧەتەى فراوانتر بەدەست دەھەنن، ئۇوئە سەنوردارىان بەسەردا دەسەپەنرا لە گەلەى ستانداردى جوانى توند و مەحە.

توندوتىژى سىمبولى لەرەدا دەرەكەوت لە سەپاندنى مەدەلەكى دىيارىكراو بە جەستەى مەينەى: جەستەىكە گەنج و بارىك، بە كەموكەى، بەردەستە بە بەكاربەردنى بىنراو. ئەم توندوتىژى لە گەلەى مەدىا، يەكلام، پەشەسازى فاشىن و وتارى پەزىشكىيەو بەلەو دەچەت، كە تەيادا جوانى وەك بەلەلەكەى ئۇخلاقى و مەرجەك بە سەركەوتەن، خەشەويستى و قەوۋەكەردنى كەمەلەتەى تەنشان دەدرەت.

بەم شەوۋەى، جەستە دەگەتە بە پەزەلەكەى ھەمىشەى چاودەرى و ئەستەردەو، و ئەفرەت دەگەتە بە خەلەكەى سەرسەختەى. لەو شەمەترسەدارتر، ئەم ژەردەستەى وە داەرنەكەوت كە لە دەرەو بەسەپەنرەت، بەلكو وەك ھەلەبژاردەكەى شەخسى و ئارزۇوى تەكەكەسى دەژەت.

وئەف ەوونى دىكەتەو كە توندوتىژى سىمبولى ژنان تەنھا لە ەووى جەستەىيەو لەناوئەبات، بەلكو لە ەووى دەروونى و مەغرىفەشەو، چونكە وزەيان بەتە دىكەتەو، مەمانە بەخەبوونەيان لەواز دىكەت، كەبەكە و دوزمەنەى تە لە نەوانەاندا دەچەنەت و دوزەيان دەخاتەو لە كەردارى سەاسى و داھەنەرانە. سەرقەلەوونى بەردەوام بە ەوۋەتە دەبەتە ئامرازەك بە دوزخەستەوۋەيان لە دەسەلەتەى ئەستەقەنە.

لە كەتەيەدا، چەمەكى توندوتىژى سىمبولى لە "ئۇفسانەى جوانى" ئەو دەردەخات كە چەن كەلتەور دەتەوانە بەبەتە جەھانەكە چەوساندەوۋەى نەرم بەلام زەر كارىگەر، وە چەن جوانى وەك چەكەكى نادىار بەكاردەھەنرەت بە تەمەكەردنى ژنان و ھەشتەوۋەى ناھەوسەنگەى ھەز، بەلە ئەوۋەى پەويست بە توندوتىژى ئەشكرا يان زەرەملە ئەستەوخە بکات.

• چوارەم: توندوتىژى سىمبولى وەك ئامرازەكى سەرمەپەدارى: جەستەى نەوان زەلەوون و قازانچ

توندوتىژى دژى ژنان ھەمىشە بە لەدان يان زەرەملە ئەستەوخە ئەنجام نادرەت. زەرجار ڧەرمەكى بەدەنگە و نادىار وەردەگرەت، دزە دىكەت لە گەلەى گەتوگە، وەنە و ستانداردەكانەو، وەك سەلەقەى گەشتى يان ھەلەبژاردنى تەكەكەسى پەشكەش دەكرەت. ئەم توندوتىژى يەكەكە لە

ئامراز بىنچىنى يىكەنى سىستېمى سىرمايەدارى لى ژىردىستىكىدىكى ئىران ۋە كەنتىرىدىكى جەستەيان.

لى ژىر سىرمايەدارىدا، جەستەي ئىران كەم دىكىرىتىۋى بى بەلەي ئاۋگى ۋە دووبارە ۋەكەلەكە پەنەسە دىكىرىتىۋى كە دىتوانىت بازار بىكرەت، بىگەدرەت ۋە بىكار بەنەرت. ۋەكە جەستەيەكى زىندوۋ سىر ناكەرت كە ئىزموۋى، يادەۋى ۋە ئازار ھەدەگرەت، بىكەۋ ۋە ۋەكەشەكى بىنراۋ سىر دىكىرت كە بى بەدەستەنەنى قازانچ ۋە بەرەنەن كراۋ.

زەبەۋى نەرىنە ئىركە ئاسايى كەرنى ئىم كەمكەرنەۋەيە لى ئىستە دىگرەت بى گەگەينى تەۋەنەنە نەرىنە بى ستانداردەكى گەشتى جەۋەنى، كە بەلەي ئىران ۋە پەكەي كەمەلەيەتە پە دىپەۋەرت.

• پەنجەم: پەيشەسازى كەلتەۋى ۋە سەپەندەنى تەكە مەدەلى جەۋەنكەرى

پەيشەسازى كەلتەۋى تەكە مەدەلەكى جەۋەنكەرى دىسەپەنەت، تەۋەتەيە لى تەيەتەكەدە، نەۋەنەلەيتە دىكرەت بى جەستەيەكى گەنج ۋە بىرىكە ۋە بى كەمەۋە ۋە بەلەتە بەلەتە تەكرەن، يەنە دىمەۋەكەن كە نەشتەرگەرى جەۋەنكەرى دىكرەن ۋەكە بەزىكەرنەۋە، پەكەرنەۋە، گەۋەكەرنە لىۋ، گەگەينە لىۋە، تە ئەۋ كەتە تەيەتەمەندەيە سەۋەشتەيەكەن نەمەن ۋە دىركەۋەنەكە نەزىكەرە دىبەتەۋە لى بىۋەكەشەۋە.

ھەۋەلە ھەنە جەستەي نەخەنراۋ دەدەت لى گەگەيە لەبەرنە چەۋەرى، گەۋەكەرنە مەكە لى گەگەيە سەلەكەن يەنە گەۋەكەرنە سەمت، ۋە ئەۋەنى تە. ئىم مەدەلە بى ھەزەنەسەپەنەرت، بىكەۋ لى گەگەيە دووبارەكەرنەۋە، فەيۋەن ۋە ھەۋەشە سەمبەلى دىسەپەنەرت. ئىران لى تەمەنەكى مەندەيەۋە فەرەبەن كە جەستەيەن كەمەۋەرتە ھەيە ۋە دەبەت بەردەۋەم چەكەنەۋە، نەكە بى خەيەن، بىكەۋ بى قەۋەكەرنە، خەۋەستە ۋە دىەربەن لى نەۋەكۇمەلگەدە.

• شەشەم: نەشتەرگەرى جەۋەنكەرى ۋەكە تەۋەتەيەكى سەمبەلى

نەشتەرگەرى جەۋەنكەرى لەۋەدە ۋەكەيەكە لى دىەرتەن شەۋەكەنى تەۋەتەيە سەمبەلى دىدەكەۋەت. ئەۋەن كەردەكى بەلەيەن ۋە ھەبەزەرنە تەكەكەسە بەتەۋەنەن، بىكەۋ ئەنەمە فەشارەكى پەكەتەيە قەۋەن كە جەستەيە مەينە دەكەتە پەزەيەكى ھەمەشەيە بى گەۋەنكەرى ۋە استەكەرنەۋە. ئىم ۋەشەۋەنەنە لى گەۋەگەيە بەۋە ۋەكە ئامرازەكە بى بەشتەكەرنە خەۋە بەزىكەرنەۋە مەنەنە پەشەكەش دىكەرنە، بەۋەم لى استەدە ۋەۋەمەكە بى ستانداردە سەپەنراۋەكەنى دىرەكى، كە ئىران دەگەن بى بىۋەۋەرەك لى گەگەينە ھەمەشەيە بى

دې بندو. له ناستي سايكله لږ ژيدا، په حېڅ ځاي د بېنېن څو بېلگې او ځمکې بېرته وروستې او ناپېژنايې هېمېشې يې له خود، و هېستېکې درېڅايې نې څو موکوې بې گوډانې پلې گڼې ان. له وې مې ترسېدار تر ټولو يې څو هېشيارې څې شوې د گڼې تېاوې کو ملکې چې وېک توانا ناسايې د کرېتې وې، و چې وساندنې وې وې هې بېژاردنې نازاد. ژنان نېک تېنېها ناچار د بېن جېستې څېيان بگېن و بېرگې نازار و مې ترسې بگرن، بېکو گوتارکې تېاوې پېيې و بکېن څو ټم توندوتېرېيې بې ناوې نازادې تاکې کسې و هې بېژاردنې تاکې کسېيې و پاساو و شېرعېيې دېدات. ټوان دېيېن “من ټم بې څې هېدې بېرم”، “ټم وام لېدې کات هېست بې مېمانې بې څې بوونم بکېم”، هېموو دېستې واژې ځان څو لې واپې تدا نازادکې دېرېدې کون. بېام پارادېکسې ټولو يې څو مېرچې کاني ټم نازادې بانگې شېکراوې لې ناڅې ژنې وې بېرهم ناهېنرېن، بېکو لې چوارچېوې لې ژيکې بازارې سېرمايېدارې څو پېويستې بې بېکارېدنې بېرته وامې، و لې چوارچېوې دېسېاتي نېرېن څو ستانداردې کاني بېها و جوانې ديارې دېکات، بېرهم دېهېنرېن.

• نېيېم: سېرمايېدارې و فرېشتنې څو لې خود: څېبارې بازارې نا بوورې

سېرمايېدارې تېنېها جوانې نافرېشتې، بېکو څو لې څې دېفرېشتې. هېرچې ندې ژنان زياتر هېست بې څو موکورتي بکېن، بازارې کاني جوانکاري، فاشيېن و دېرمانې جوانکاري زياتر گڼې دېکېن. بېم شوېوېيې، جېستې ئافرېت دېگڼې تې بې شوېنېکې وشکېردنې نېبوورې هېمېشېيې، څو قازانجې لېوې دېرېدې هېنرېت بې قووېکړدنې وې نامې بوونې بې خود.

څو مېاندنې نېبوورېيې ځان ئاماژې بېوې دېدن څو څېبارې بازارې جوانکاري ساېانې جېهان گېيشتوې تې نزيکې 336-470 مليار دېلار لې ساېي 2024 (4)، بازارې ټېجيم و دېرمانې دابېزاندي کېش لې دېوروبېري 190-300 مليار دېلار بووې (5)، لې کاتېکدا پېشېسازې نېشتېرگېري جوانکاري گېيشتوې تې نزيکې 56-85 مليار دېلار (6)، پېشېنې دېکړېت ټم ژمارېيې لې داهاتوودا بېرز بېيېتېوې.

ټم ژمارې زې بېلاخانې څېبارې وې بېرهمېناني سېرمايېدارې لې جېستې ئافرېتدا دېرېدې څېن و ټوې دووېات دېکېنېوې څو کايېکړدنې جېستې ئافرېت تېنېها دياردېيېکې کېلتوورې نيې، بېکو پېشېسازيېکې نېبوورې زې بېلاڅې څو ساېانې مليارېها دېلار بېرهم دېهېنېت. سيستېمي سېرمايېدارې نايېکساني جېندېر دېگڼې تې بې دېرفېتېکې بې قازانج و وې بېرهمېنان دېکات لې بېرته وامي دېاوکې و څو موکوې لې

نځو ژناندا به مسگړکړکړدنی بهردوامی سووې بهکارهځنان.

• دیم: دږنځنجام

للم شیکردنځویمدا دږدکږوت که توندوتیژی سیمبولی دژ به ژنان لې سیستمی سرمایداریدا توندوتیژیکی کاتی یان ځکږوت نیی، بځکو پکها تېکی سیستماتیکی لې کرکی سیستمی ئابووری و کځمځای تیدا هځی.

لې چوارچځوې سرمایداریدا، ئم توندوتیژی سیمبولی دځکږوت بې ئامرازکې ئابووری کاریگر، کځ جځستې ئافرټ کورت دکرټو بې کایک کځ دتوانږت بازارې بې بکرټ و گځانکاری تیدا بکرټ. ستانداردی جوانی سځپنراو تځها ئارزووی جوانی نیی، بځکو میکانیزمی کځنتځکړدن کځ وزې دږوونی و مادی ژنان بې تځ دکات و دووریان دځاتو و لې پکځی دځسځات و کرداری سیاسی.

ئمار ئابووریې گږورکاني پیشسازی جوانکاری، ځراک و نځتږگری جوانکاری ځبارې و بهږهځناني سځرمایدارې بې بهردوامی ئم سیستم دږدځن. ژنان نځ تځها دځکږونځ ژر فشاری کځلتووری و سیمبولی، بځکو دځگځدرځن بې بازارکې بېکارېری هځمیشی و ملیارها دځلار بې پیشسازيځکان بهږهځم دځهځن کځ دژین و گځش دځکن بې قوو کړدنوې هځستی ناتواوی و نامځوون به جځستیان.

بږنځاربوونوې ئم توندوتیژی سیمبولی پځویستی بې هځوځشانندنوې ځځنځگران هځی لې پکها تځ کځلتووری و سیمبولیځکان کځ پشتگیری دځکن. گځینی یاساکان یان باشرکردنی بارودځی ئابووری بځس نیی. مځگږ شوازی بیرکړدنو و پځلځنکردن کځ نایکسانی قبو دکات بگځت، سیستمکځ بهردوام دځبټ لې بهږهځنانونوې ځی. ئوې پځویستی هځشیریکی بځکځمځ کځ جوانی واقعیکی جځگیر نیی، بځکو بیرکځیکی کځمځای تید کځ دځکږوتځ ژر گځانځو، و جځست کځا نیی.

لې کځتاییدا، ئازادی ژنان لې توندوتیژی سیمبولی تځها بې مانای ځتکړدنوې پځوږکاني جوانی سځپنراو نیی، بځکو بې مانای دووبار پځناسکړدنوې پځیوندي لځگځ جځست، بځدځستهځنانونوې کځنتځی مانا و به، و بنیاتناني سیستمکې کځمځای تی و ئابووری کځ لځسږ بنځمای چوسانندنو و وشککردنی جځستې ژنان نیی، بځکو لځسږ داننان بې تځواوی مرځقای تی و مافی بوونیان لې دږوې لځژیکی بازار و دځسځاتی پیاوان.

• پټراوټز و سټراچاوټکان

(1) فاتیمه مرنیسی (1940 – 2015)

فاتیمه مرنیسی بیرمټند و توټټرټرکی دیاری مټغریبی بوو له بوارټکانی کمټمټناسی و کمټشټکانی ژنان و خوټندنی ئیسلامی. ئو له ساټی 1940 له شاری فاس له مټغریب له دایک بوو و له ساټی 2015 کمټچی دواپی کردوو. کارټکانی تیشکی خستټ سر پټگټی ژنان له کمټمټگا ئیسلامیهټکان، بټتایبټتی مافټکانی ژنان و ئازادیټ تاکټکمټسیټکان. له بټناوبانگترین کټبټکانی “ژنان و ئیسلام”، “پټردټ و نوخبټی پیانو” و “شټهرزاد بټرټو و ژناوا دټټوات”. هټروټها بټداکټکیکردن له تواناسازی ژنان و خوټندی کمټمټایټتی له زانټبوونی پیانوسالاری له کمټلتووری عټرټبی و ئیسلامیدا ناسراو.

بټ زانیسیاری زیاتر:
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatema_Mernissi

پوختټی کټبی “شټهرزاد بټرټو و ژناوا دټټوات” له لایټن فاتیمه مرنیسی

کټبټکټ باس له وټندی ژنانی عټرټب دټکات کم له کمټسایټتی شټهرزاد وټک ئوټی له خوټیایټ ژناوادا دټردټکټوټت و وټندی ژنان له کمټلتووری عټرټبیدا بټراورد دټکات له گټټ وټندی ئوان له کمټلتووری ژناوادا. فاتیمه مرنیسی وونی دټکاتټو کم چټن ژناوا ژنانی ژهټټات بټ وټنیکی هټستیاری و ملکټچ سنووردار دټکات، له کاتټکدا کمټمټگاکانی ژناوا له بټرامبټردا کمټتوبټندی جیاواز بټسر ژناندا دټسټپټنن، بټتایبټتی له بټگټی جټستټ و میدیاو. نامانجی کټبټکټ هټوټشاندنټوی کمټشټی هاوبټش و بټرگری له ژنان وټک مټشکی چالاک نټک تټنها جټستټ.

(2) پیر بټردیو (1930 – 2002)

پیر بټردیو کمټمټناس و فټیلټسوفی فټټټنسی بوو کم له ساټی 1930 له دایک بوو و له ساټی 2002 کمټچی دواپی کردوو. ئو بټ خوټندنټکانی له سټر دټسټات و چینټ کمټمټایټتیهټکان و کمټلتوور ناسراو بوو. ئو چټمکټ بنچینهټیټکانی وټک بوارټ کمټمټایټتیهټکان و سټرمایټی سیمبولی و کمټلتووری ناساند بټ تټگټیشتن له چټنیټتی دابټشکردنی دټسټات و جیاکاری له ناو کمټمټگادا. ئو تیشکی خستټ سر کاریگټری پټکهاټټ کمټمټایټتیهټکان و خووی کمټلتووری له سټر دټرفټټکانی تاکټکان. ئو بټ یټکټک له دیارترین بیرمټندټکان دادټنرټ له خوټندی کمټمټگای مټدټرن و کمټمټناسی خوټنټگر.

بټ زانیسیاری زیاتر:
https://en.wikipedia.org/wiki/Pierre_Bourdieu

پوختلۍ کی کورتي " زالبوني پياوسالاري " لايښن پيلر برډيو لښم کتبلډا، پيلر برډيو ووني دکاتلو دک چن پياوسالاري لښم کوکاکاندا نځک تنها لښم گگي ياسا و دام زراوکانو، بښکو لښم گگي کلتور، نريت، زمان و پروډکشنو برهم دهنرت، نو نيشاني دکات کڙن و پياو بشداری دککن لښم دام زراندي نښم سيستم، زرجار بښم ناځايي، لښم گگي نښم و پي دکوترت توندوتيزي سيمبولي، کښم تيدا زابوون وک سروشتي قبو دکرت، نو جخت لو دکاتلو دک ئازادی ژنان پويستي بښم هښشاندنو پکها تښم مښلاي تي و شنبيريښکان هښم کښم جياوازي گگزي ئاشکرا دککن.

(3) ناومي ولف (1962 -)

نو بيرمښد و نووسر و چالاکواني فمينيستي نښمريکي دک لښم سا 1962 لښم دايک بو. نو بښم شیکردنو و کښکانی ژنان، جښندر و کلتوري بښم ناوبانگ بو. نو لښم گگي کتبي "نښفسانۍ جواني" کښم لښم سا 1990 بښم اوکرايو، ناوبانگي زري پيدا کرد، کښم باس لښم دکات چن ستانداردکانی جواني وک ئامرازک بښم کښمنتښکړدنې ژنان و سنووردارکړدنې دښرفښکانيان بښم کاردهنرت، کارکانی تيشکی خست سږ بښم زکړدنې ژنان و بښم رگري کردن لښم کښشې جستم و مښيني لښم ميديا و کلتوردا.

بښم زانياري زياتر: https://en.wikipedia.org/wiki/Naomi_Wolf

پوختلۍ کی "نښفسانۍ جواني" لايښن ناومي ولف

لښم کتبلډا ناومي ولف ووني دکاتلو دک ستانداردکانی جواني بښم سږ ژناندا سږ پښراون بښم تاوان نين، بښکو وک ئامرازکی نو بښم کاردهنرت بښم کښمنتښکړدنې دوي نښم و ماف ياساي و کښم مښلاي کانيان بښم ست هښاو. نو نيشاني دکات کښم چن جستمې ئافرت لښم گگي ميديا و ښکلامکان و پيشسازی فاشيښنو بښم کاردهنرت بښم دروستکړدنې هښستکی هښميشي کښمترخمي، کښم ئازادی ژنان سنووردار دکات و لښم دښسات و سږبښخي دووريان دښخاتو. نو جخت لو دکاتلو دک جواني واقيعکی جښگير نيي، بښکو بيرکښم کښم مښلاي تي دک خزم ت بښم سيستم کښمنتښکړدنې دکات.

(4) بازاي جيهاني جوانکاری

• Fortune Business Insights (2024). "قښباري بازاي جوانکاری، پشک و اپږرتي ئاراستکان، 2034". بښهای بازار: 335.95 مليار دښلار

<https://www.fortunebusinessinsights.com/cosmetics-market-10261>

4

• توپ‌ترین‌های بازار (2024). “شیکردن‌های بازار: جوانکاری جهانی 2032-2025”. به‌های بازار: 467.63 میلیارد دلار. 2024.
<https://www.maximizemarketresearch.com/market-report/global-cosmetics-market/72541/>

(5) بازارهای خراکی جهانی و داب‌زاندنی کش

• توپ‌ترین‌های شار‌زای بازار (2024). “داب‌زاندنی کش و ب‌ب‌وردنی کش‌گش‌های بازار: جیمی | 2034”. به‌های بازار: 190.35 میلیارد دلار. 2024.
<https://www.expertmarketresearch.com/reports/weight-loss-and-weight-management-diet-market>

• گروهی (2024) IMARC. “ق‌بار‌های بازار: داب‌زاندنی کش، پشک، شیکردن‌های گش‌2033”. به‌های بازار: 296.8 میلیارد دلار. 2024.
<https://www.imarcgroup.com/weight-loss-market>

(6) بازارهای جهانی نشت‌رگری جوانکاری

• توپ‌ترین‌های گراند فیو (2024). “بازار: نشت‌رگری جوانکاری و نشت‌رگری | اپ‌رتی پیش‌سازی 2033”. به‌های بازار: 83.07 میلیارد دلار. 2024.
<https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/cosmetic-surgery-procedure-market>

• توپ‌ترین‌های پ‌شین (2025). “ق‌بار‌های بازار: نشت‌رگری جوانکاری تا سال 2034 د‌گات 160.47 میلیارد دلار”. به‌های بازار: 85.83 میلیارد دلار. 2025.
<https://www.precedenceresearch.com/cosmetic-surgery-market>